

Шевченко поданий, як ніде, у найдокладнішому, проникливо дібраному контексті: європейському і світовому, російському й загальнослов'янському; тобто в зовнішньому, у співвіднесенні й сув'язі з поетичними набутками інших народів, і у внутрішньому – у порівнянні різножанрових творів, біографічних фактів і зізнань, щоденникових свідчень, епістолярію, спогадів сучасників тощо. Суспільно-історичні обставини й сам дух поезії та простеження найтонших нюансів окремих віршів – макротекст і мікротекст виступають у їхній природній нерозділеності й взаємопроникненості, не апліковано, не в теоретичних абстракціях, як це часто буває.

Що ж до так званої публіцистичності, В. Дончик зазначив: “Як бачу, всі ми розрізняємо зовнішню полегшеність, “журналізм”, зовнішню пафосність, словесне “підстрибування” (зазвичай саме це мається на увазі, коли йдеться про негативну “публіцистичність”), але в такому випадку це жодним чином не стосується “Історії української літератури” у 12 томах. Натомість існує публіцистичність, споріднена живомовності, особистісності викладу, пережитості, які не тільки не чужі, а й необхідні науковості, посилюють її. А для наукового стилю нашої нарративної “Історії української літератури” необхідні й поготів, бо всі ми прагнемо, щоб це, крім усього, була й цікава “Історія...”, а не затермінологізовані, сухі, вихолощені від духовних струмів, ознак авторської індивідуальності тексти. Тоді й матимемо не лише “орієнтацію на читача”, як сказала В. Смілянська, а й самого читача нашої “Історії української літератури”. Наприкінці засідання редколегії *І.Дзюба* подякував за корисні зауваження й підказки та пообіцяв зробити необхідні корективи.

Надія Бойко

Отримано 14 березня 2011 р.

м. Київ

ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ЮРІЯ КЛЕНА У ВІННИЦІ

14–15 квітня 2011 року в Інституті філології й журналістики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського відбулася II Всеукраїнська наукова конференція із серії “Літературні контексти ХХ століття” на тему: “Творчість Юрія Клена і міжвоєнна доба в українській літературі: історичні основи, естетичні контексти, культурні особливості”. Організатори конференції – кафедра української літератури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського і кафедра теорії та історії української літератури Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Географія учасників цього річної конференції була надзвичайно широка: Київ, Львів, Івано-Франківськ, Дрогобич, Донецьк, Хмельницький, Ізмаїл, Кам'янець-Подільський, Одеса, Рівне, Чернівці, Кіровоград, Ужгород, Тирасполь (Придністров'я), Люблін (Польща) та ін.

Всеукраїнські конференції із серії “Літературні контексти ХХ століття” кафедрою української літератури ВДПУ проводяться вдруге. 2-3 квітня 2009 року тут пройшла I Всеукраїнська наукова конференція “Творчість Леоніда Мосендза у контексті вісниківського неоромантизму: історико-літературні та поетикальні аспекти”, яка отримала значний розголос у науковому світі.

У вітальному слові проректор з виховної роботи Вінницького державного педагогічного університету *О. Криворучко* відзначив науковий потенціал університету та кафедри-організатора, побажав усім учасникам заходу плідної роботи. В. о. директора Інституту філології й журналістики, завідувач кафедри української літератури *І. Руснак* окреслила нові здобутки й подальші перспективи кафедри та інституту, розповіла про заходи конференції та побажала всім присутнім нових наукових відкриттів. На пленарному засіданні було заслухано виступи науковців *І. Бурлакової* “Жанрово-стильові доміанти новелістики Юрія Клена”, *М. Комариці* “Міжвоєнний літературний полілог: “вісниківство” у рецепції католицької критики”, *І. Набитовича* “Літературознавчо-методологічні стратегії Освальда Бурггардта – Юрія Клена”, *М. Васківця* “Український історичний роман міжвоєнного двадцятиріччя”, *Н. Янкової* “Літературознавчі виступи Романа Бжеського на сторінках часопису “Волинь”.

На конференції працювало 5 секцій: “Естетичні концепти, літературно-критичні полеміки, культурологічні теорії української міжвоєнної доби” (кер. *О. Баган*), “Жанрово-тематичне розмаїття і поетика творчого доробку Юрія Клена” (кер. *М. Васків*), “Творчість Юрія Клена і літературні контексти ХХ століття” (кер. *Ю. Мариненко*), “Розвиток української журналістики міжвоєнної доби” (кер. *В. Гандзюк*), “Мовознавчі аспекти творів Юрія Клена. Вивчення творчості письменника в школі” (кер. *І. Завальнюк*).

У межах конференції відбулося кілька презентацій, зокрема повного зібрання творів Богдана Ігоря Антонича (за участю упорядника Данила Ільницького) і другого видання монографії "Знане і незнане про Антонича" (Львів, 2011) Ігоря Калинця.

Віктор Крупка
м. Вінниця

Отримано 27 квітня 2010 р.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ В НЬЮ-ЙОРКУ

Наукове товариство імені Шевченка в Америці щороку в березні організовує традиційне наукове шевченківське зібрання. Цьогоріч 5 березня в Нью-Йорку відбулася чергова 31-а Шевченківська конференція, скликана НТШ в Америці за участі Української вільної академії наук та Українського наукового інституту Гарвардського університету. Відкрив конференцію президент НТШ *Орест Попович*, який у своєму виступі наголосив на об'єднавчому значенні постаті Шевченка не лише в Україні, а й далеко поза її межами, зокрема в США, де проживає понад два мільйони українців:

"Тарас Шевченко, його постать, його геній, дух і слово є, мабуть, унікальним чинником, який здатний об'єднати українців з усіх регіонів України. Треба тільки, щоби відданість маєстатові Шевченка не обмежувалася самим лише ритуалом, а спонукала українців вглибитися у слова поета, що завжди служили дороговказом для української нації. Цьому посприяло б поширення по всій Україні патріотичної літератури, невикривленої історії України – завдання, яке прагне виконувати НТШ в Україні..." Крім того, О. Попович докладно розповів про роботу очолюваної ним наукової інституції з підготовки до відзначення 200-літнього ювілею від дня народження поета: серед іншого готується англomовний збірник наукових праць про Тараса Шевченка. Присутні заслухали також листовне привітання директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України академіка Миколи Жулинського.

Доповідь *Григорія Грабовича*, наукового секретаря НТШ, "Параметри ранньої рецепції Шевченка: випадок "Гайдамаків" була присвячена з'ясуванню особливостей сприйняття Шевченкової поеми "Гайдамаки" російською критикою 1840-х років. Інститут літератури представляли Олесь Федорук та Олександр Боронь. У своєму виступі "До історії взаємин Шевченка і Куліша (з маловідомих матеріалів)" О. Федорук зосередився на маловивченому епізоді з біографії обох митців, коли Шевченко був старшим боярином на весіллі Куліша, увівши до наукового вжитку нові документи. О. Боронь у доповіді "Чарлз Діккенс у лектурі та творчій практиці Шевченка: контактні зв'язки і типологічні збіги" зробив спробу документально обґрунтувати обізнаність Шевченка, крім двох ним згадуваних творів Діккенса, також із романами "Домбі і син" та "Холодний дім". Після виступів доповідачів відбулася жвава дискусія, що засвідчила непідробну зацікавленість присутніх творчістю Шевченка. У завершальному слові науковий секретар УВАН *Анна Процик* згадала про плани Української вільної академії наук відродити славнозвісний Інститут шевченкознавства, що має активізувати студії над Шевченковою спадщиною в діаспорі.

Олександр Боронь
м.Київ

Отримано 3 квітня 2011 р.

